

Olsztyn, dnia 18 września 2014 r.

PS-III.865.23.2014.BN

Pan
Wojciech Hołdyński
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Goldapi

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Goldapi, ul. Żeromskiego 18, 19-500 Goldap, Regon: 511433982, NIP: 847-14-62-141.

[Dowód: akta kontroli str. 2-3]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Wojciech Hołdyński, powołany na stanowisko Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Goldapi z dniem 15 marca 2006 r.;
- Pani Krystyna Podciborska, powołana na stanowisko Zastępcy Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Goldapi z dniem 20 kwietnia 2006 r.

[Dowód: akta kontroli str. 37,40]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- inspektor wojewódzki Pani Brygida Niemirowa, legitymacja służbowa nr 57/2014, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- starszy inspektor Pani Zofia Andrzejewska, legitymacja służbowa nr 3/2013, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, nr FK-VI.0030.834.2014 z dnia 11 sierpnia 2014 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1]

Termin kontroli: 18, 19, 20 i 22 sierpnia 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 5 w 2014.

Zakres kontroli:

Ocena prawidłowości przyznawania jednorazowo środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz art. 111-115 ustawy z dnia 20 kwietnia o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zm.).

Ileokroć w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- Ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zm.);
- MPiPS – oznacza to Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej;
- PUP – oznacza to Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi;
- FP – oznacza to Fundusz Pracy;
- EFS – oznacza to Europejski Fundusz Społeczny;
- Starościę – oznacza to Starostę Powiatu Gołdapskiego;
- Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Gołdapi;
- Zastępcy Dyrektora – oznacza to Zastępcę Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Gołdapi.

Obowiązujące w zakresie przyznawania jednorazowo środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej przepisy prawa to:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zm.);
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z 2008 r. Nr 93, poz. 585, z 2010 r. Nr 18, poz. 99 oraz z 2011 r. nr 233 poz. 1381);
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 43, poz. 225 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.);
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 177, poz. 1054 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 lipca 2011 r. w sprawie

dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 155 poz. 922 ze zm.), zwane dalej rozporządzeniem I;

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z dnia 26 kwietnia 2012 r., poz. 457 ze zm.), zwane dalej rozporządzeniem II;
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie przyznawania środków na podjęcie działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 456);
- Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy „de minimis”, (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006 r., str. 5);
- Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 875/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady „de minimis” dla sektora rybołówstwa i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1860/2004, w zakresie przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa (Dz. Urz. L 379 z 28.12.2006 r., str. 5; Dz. Urz. UE L 193 z 25 lipca 2007 r., str. 6);

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

W oparciu o dokumenty przedstawione przez PUP oraz informacje udzielone przez pracowników PUP, kontrolujący zweryfikowali proces przyznawania bezrobotnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, który miał miejsce w okresie od dnia 01.01.2012 r. do dnia 31.12.2013 r. Zasadniczym celem kontroli było zbadanie, czy działania PUP w przedmiocie przyznawania bezrobotnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Kontrolujący ustalili również poziom efektywności wydatkowania środków Funduszu Pracy na objęte kontrolą zadania, terminowość wykonywanych czynności oraz stopień wydajności i operatywności zarządzania środkami FP, zgodnie z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów przy możliwie najmniejszych nakładach. Sprawdzono również zgodność danych przedstawionych kontrolującym z realizacji ww. zadań w kontrolowanym okresie z obowiązującą sprawozdawczością – sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach FP.

W kontrolowanym okresie PUP funkcjonował na podstawie:

- Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 27/2011 Zarządu Powiatu w Goldapi z dnia 25 maja 2011 r.

- Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 126/2012 Zarządu Powiatu w Gołdapi z dnia 26 września 2012 r.

Zgodnie z ww. Regulaminami, za realizację przyznawania jednorazowo środków z FP na podjęcie działalności gospodarczej odpowiedzialne jest Centrum Aktywizacji Zawodowej z Referatem Instrumentów Rynku Pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 4-34]

Ponadto w okresie objętym kontrolą w PUP obowiązywały następujące regulaminy przyznawania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej:

- Regulamin dotyczący przyznawania bezrobotnemu jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej oraz refundacji podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, wprowadzony zarządzeniem Dyrektora z dnia 25 stycznia 2012 r. (zwany w dalszej części wystąpienia Regulaminem I)
- Regulamin dotyczący przyznawania bezrobotnemu jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej oraz refundacji podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, wprowadzony zarządzeniem Dyrektora z dnia 2 stycznia 2013 r. (zwany w dalszej części wystąpienia Regulaminem II)

[Dowód: akta kontroli str. 119-154]

Zapisy poszczególnych regulaminów były zgodne z ustawą oraz obowiązującymi rozporządzeniami I i II.

W okresie objętym kontrolą w PUP obowiązywało także Zarządzenie nr 5/2009 Starosty Gołdapskiego z dnia 13 lutego 2009 r. w sprawie powołania komisji ds. wyboru wniosków w sprawie organizacji aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. W skład komisji wchodził:

1. Dyrektor;
2. Zastępca Dyrektora;
3. Kierownik Działu Instrumentów Rynku Pracy;
4. Pracownik merytoryczny;
5. Pracownik Starostwa Powiatowego w Gołdapi.

Zgodnie z Zarządzeniem komisja obradowała w składzie co najmniej 3 – osobowym.

[Dowód: akta kontroli str. 117-118]

Informacje na temat warunków przyznawania środków udzielane były w Referacie

Instrumentów Rynku Pracy. Wnioski o przyznanie jednorazowych środków przyjmowane były po ogłoszeniu przez PUP naboru. Zgodnie z zapisem § 3 ust. Regulaminu I i II wnioski złożone poza terminem naboru nie były rozpatrywane. Po analizie przedmiotowych wniosków pod względem formalnym, dokonanej przez pracownika merytorycznego, były one rozpatrywane przez komisję ds. wyboru wniosków w sprawie organizacji aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Stosowane przez komisję kryteria oceny merytorycznej to opis planowanej działalności, przygotowanie merytoryczne wnioskodawcy, stopień przygotowania do planowanej działalności, lokalizacja, szczegółowa specyfikacja wydatków w ramach wnioskowanych środków, analiza finansowa przedsięwzięcia, ocena ogólna wniosku. Do każdego z kryteriów przyporządkowano punktację. Ocenę wniosku i przyznaną punktację zawarto w karcie oceny, podpisanej przez członków komisji.

Nabory ogłaszano na stronie internetowej oraz tablicy informacyjnej PUP.

W 2012 r. w PUP ogłoszono 6 naborów wniosków, w związku z którymi odbyło się 6 posiedzeń ww. komisji.

W 2013 r. miało miejsce 9 naborów wniosków oraz odbyło się 9 posiedzeń komisji.

[Dowód: akta kontroli str. 135, 154]

W 2012 r. w PUP łączna kwota środków FP na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wyniosła 4.950.800,00 zł.

Na przyznanie bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej w 2012 r. zaplanowano kwotę 955.700,00 zł., w tym:

- 257.500,00 zł – środki FP;
- 356.700,00 zł – środki FP – Rezerwa Ministra;
- 149.600,00 zł – środki FP pochodzące z EFS;
- 191.900,00 zł – środki FP w ramach programów specjalnych.

Wydatkowano kwotę 955.700,00 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 42]

W 2012 r. do PUP wpłynęły 93 wnioski osób bezrobotnych o przyznanie jednorazowo środków z FP na podjęcie działalności gospodarczej. Pozytywnie rozpatrzono 45 wniosków, 48 wniosków rozpatrzono negatywnie, z tego m.in.:

- w 26 przypadkach wnioski uzyskały podczas oceny zbyt niską punktację,
- w 7 przypadkach nie zakwalifikowano wniosków z powodu braku środków,
- W 15 przypadkach wnioski nie spełniały wymogów formalnych.

[Dowód: akta kontroli str. 256-267]

Średnia kwota przyznanych bezrobotnemu środków w 2012 r. wyniosła 21.237,47 zł.

Kontrolujący, badając wielkość wydatkowania środków FP na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnych stwierdzili niezgodność danych zawartych w sprawozdaniu o przychodach i wydatkach FP za miesiąc grudzień 2012 roku (MPiPS-02), z wysokością udzielonej dotacji dla bezrobotnych na podstawie zawartych umów ("Dokumentacja dotycząca przyznawania środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej w 2012 r.", sporządzona w dniu 18 sierpnia 2014 r. i podpisana przez Zastępcę Dyrektora).

Z ww. sprawozdania MPiPS-02 (wiersz 52 Dział 3, "Wydatki Funduszu Pracy") wynika, że w 2012 r. PUP poniósł wydatki na podjęcie działalności gospodarczej przez 36 osób w wysokości 763.700 zł, natomiast z dokumentu "Dokumentacja dotycząca przyznawania środków z FP na podjęcie działalności gospodarczej w 2012 r." wynika, że wydatki te wyniosły 955.686 zł i dotyczyły 45 osób.

Wydatki na podjęcie działalności gospodarczej w wierszu 52, Dział 3 "Wydatki Funduszu Pracy", zostały zaniżone o kwotę 191.986 zł. Zaniżono również liczbę bezrobotnych, którym została udzielona dotacja na podjęcie działalności o 9 osób. Dane powyższe zostały zawarte w poz. 77 sprawozdania MPiPS – 02.

W świetle powyższego przyjmując jako faktycznie poniesione wydatki na podstawie zawartych umów, kontrolujący stwierdzili, że sprawozdanie MPiPS za grudzień 2012 r. zostało sporządzone nierzetelnie.

[Dowód: akta kontroli str. 43-45]

W 2013 r. w PUP łączna kwota środków FP na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wyniosła 5.748.600,00 zł.

Na przyznanie bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej w 2013 r. zaplanowano kwotę 777.000,00 zł., w tym:

- 126.000,00 zł – środki FP;
- 21.000 zł – środki FP – Rezerwa Ministra;
- 630.000,00 zł – środki FP pochodzące z EFS.

W 2013 r. w PUP wydatkowano kwotę 777.000.00 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 42]

W 2013 r. do PUP wpłynęły 53 wnioski o przyznanie jednorazowo środków z FP na podjęcie działalności gospodarczej, spośród których pozytywnie rozpatrzono 37 wniosków, a 16 wniosków rozpatrzono negatywnie, z tego m.in.:

- w 10 przypadkach wnioski uzyskiwały podczas oceny zbyt niską punktację,
- w 5 przypadkach wnioski nie spełniały wymogów formalnych;
- w 1 przypadku miała miejsce rezygnacja z realizacji wniosku.

[Dowód: akta kontroli str. 267-273]

W 2013 r. liczba osób, którym przyznano środki oraz wydatkowana kwota na ten cel była zgodna z danymi wskazanymi w wierszu 52 Dział 3 "Wydatki Funduszu Pracy" sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za grudzień 2013 roku.

[Dowód: akta kontroli str. 46-48]

Średnia kwota przyznanych bezrobotnemu środków w 2013 r. wyniosła 21.000 zł.

Badaniem kontrolnym objęto łącznie 17 losowo wybranych teczek zawierających dokumentację związaną z zawarciem umów o dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej, co stanowiło 20,73 % ogółu zawartych umów w związku z wnioskami złożonymi w okresie objętym kontrolą. Z 2012 r. kontroli poddano 9 umów, co stanowiło 20 % zawartych umów, natomiast z 2013 r. - 8 umów, co stanowiło 21,62 % zawartych umów.

Kontroli poddano dokumentację następujących umów:

2012 r.:

3/2012 Algorytm; 7/2012 Algorytm; 1/2012 Algorytm; 9/2012 Algorytm; 1/2012 „Program starszym pierwszeństwo”; 13/2012 Program „Trzydziestolatkowie”; 4/2012 „Program starszym pierwszeństwo”; 17/2012 Program „Trzydziestolatkowie”; 22/2012 Program „Szczególne wsparcie”.

2013 r.:

1/EFS/2013; 9/EFS/2013; 6/EFS/2013; 14/EFS/2013; 22/EFS/2013; 21/EFS/2013; 24/EFS/2013; 7/2013 Algorytm.

Nie stwierdzono wydatkowania środków na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem działalności.

Kontrolowana dokumentacja nie zawierała umów na działalność podejmowaną na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych (art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy), oraz umów podpisywanych z absolwentami centrów integracji społecznej oraz absolwentami klubów integracji społecznej, o których mowa w ustawie o zatrudnieniu socjalnym.

Wnioski o podjęcie działalności gospodarczej zawierały wszystkie enumeratywnie wymienione w § 6 ust. 2 pkt 1 - 6 (rozporządzenia I) oraz § 6 ust. 2 pkt 1 - 10 (rozporządzenia II) elementy.

Wnioski złożone były zgodnie z właściwością miejscową, określoną w § 6 ust. 1 ww. rozporządzeń.

Wnioski były wypełnione w sposób kompletny i prawidłowy oraz podpisane przez wnioskodawców. Na wnioskach podano datę ich wpływu do PUP. Wnioskodawcy złożyli i podpisali oświadczenia, wymagane w § 6 ust. 3 i 4 ww. rozporządzeń.

Spełnianie przez bezrobotnych warunków określonych § 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. rozporządzeń weryfikowane było przez pracownika merytorycznego.

Dotrzymany został, liczony od dnia złożenia, 30 – dniowy termin zawiadomienia przez starostę wnioskodawcy o uwzględnieniu wniosku lub odmowie uwzględnienia wniosku. Pismem powyższym informowano wnioskodawcę o obowiązku ukończenia szkolenia „ABC Przedsiębiorczości”, którego celem było uzyskanie podstawowej wiedzy na temat zakładania, prowadzenia i dokumentowania wykonywanej działalności gospodarczej.

[Dowód: akta kontroli str. 200]

Podczas kontroli stwierdzono, że osoby ubiegające się o przyznanie środków uczestniczyły w ww. szkoleniach.

[Dowód: akta kontroli str. 201-203]

Podstawą dofinansowania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej była umowa zawarta przez Starostę z bezrobotnym. Wszystkie kontrolowane umowy zostały zawarte na piśmie między bezrobotnym a Starostą Powiatu Gołdapskiego, w imieniu którego działał Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Gołdapi – Pan Wojciech Hołdyński. Umowy zawierały wszystkie wymienione w rozporządzeniu I i II elementy (§ 8 ust. 2 pkt 1-5) oraz były zgodne z art. 46 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy.

[Dowód: akta kontroli str. 204-217]

W badanych przypadkach przyznane beneficjentom środki na dofinansowanie nie przekroczyły, zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy, wysokości 6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy i zostały wypłacone w wysokości zgodnej z tymi umowami. W myśl art. 2 ust. 1 pkt 28 ustawy - przeciętne wynagrodzenie oznacza przeciętne wynagrodzenie w poprzednim kwartale, od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez

Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., Nr 39, poz. 353 z późn. zm.)

Dyrektor PUP w okresie kontrolowanym działał na podstawie upoważnienia Starosty Powiatu Goldapskiego z dnia 15 marca 2006 r., znak: OR.0114-6/06, którym na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1592 ze zm), w związku z art. 9 ust. 7 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001) upoważniono Dyrektora do wydawania decyzji i postanowień administracyjnych oraz zaświadczeń w zakresie zadań wykonywanych przez PUP. Ponadto Starosta udzielił Dyrektorowi na podstawie art. 48 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym pełnomocnictwa do składania oświadczeń woli w sprawach majątkowych PUP, zawierania umów cywilno – prawnych w zakresie określonym przepisami ustawy oraz dokonywania innych czynności prawnych określonych ustawą i przepisami wykonawczymi.

Kwestia upoważnienia do wykonywania zadań organu, jakim jest starosta została uregulowana wprost w art. 9 ust. 7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Przepis ten stanowi, że starosta może, w formie pisemnej, upoważnić dyrektora powiatowego urzędu pracy lub na jego wniosek innych pracowników tego urzędu do załatwiania w imieniu starosty spraw, w tym do wydawania decyzji, postanowień oraz zaświadczeń w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym.

Przedstawione kontrolującym pełnomocnictwo do składania oświadczeń woli oraz zawierania umów cywilno-prawnych wydane zostało przez właściwy organ, tj. Starostę (spełniało wymogi materialno-prawne). Nie spełniało natomiast wymogów formalno-prawnych, gdyż powinno być wydane na podstawie art. 9 ust. 7 ww. ustawy.

[Dowód: akta kontroli str. 38-39]

Wszystkie kontrolowane umowy zawierały w § 5 formę zabezpieczenia zwrotu przez bezrobotnego środków otrzymanych na podjęcie działalności gospodarczej i było to poręczenie przez osoby fizyczne.

W myśl § 1 ust. 2 ww. rozporządzeń, przyznanie bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej stanowiło pomoc de minimis w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006. Umowy podpisane na działalność nie obejmowały sektorów i działalności określonych w art. 1 rozporządzenia Komisji (WE).

Zgodnie z § 5 ust. 3 ww. ustawy o postępowaniach w sprawach dotyczących pomocy publicznej we wszystkich przypadkach, PUP wydawał beneficjentom pomocy zaświadczenie stwierdzające, że udzielona pomoc publiczna jest pomocą de minimis. Zaświadczenia zostały wydane

w terminie określonym w § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i o pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 354), tj. w dniu udzielenia pomocy publicznej będącej pomocą de minimis. Zaświadczenia były zgodne ze wzorem stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia oraz załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2011 r. zmieniającego rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i o pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 34, poz. 174).

[Dowód: akta kontroli str. 218-219]

Kontrolujący sprawdzili dokumentację osób bezrobotnych o numerach ewidencyjnych: 13446; 9883; 5547; 626/D; 1818; 12355; 8214; 9633; 10443; 4143; 11234; 2218/D; 7121; 10587; 8637; 7496; 1697/B.

W myśl art. 33 ust. 4 pkt 2 ustawy, utrata statusu bezrobotnego powinna następować następnego dnia po otrzymaniu środków na podjęcie działalności. Jako datę otrzymania środków w PUP uznawano datę przelewu środków na konto beneficjenta i utrata statusu następowała z kolejnym dniem. W 3 z 17 kontrolowanych przypadków środki wpłynęły na konta beneficjentów nie w dniu dokonania przelewu, lecz w kolejnych dniach, zatem utrata statusu nastąpiła z naruszeniem przepisów ustawy. Sytuacja taka miała miejsce w odniesieniu do bezrobotnych o nr ewidencyjnych:

- nr 12355 - środki wpłynęły na konto osoby bezrobotnej w dniu 6 listopada 2012 r.; z tą też datą nastąpiła utrata statusu osoby bezrobotnej;
- nr 8637 - środki wpłynęły na konto osoby bezrobotnej w dniu 14 października 2013 r., natomiast utrata statusu osoby bezrobotnej nastąpiła z dniem 12 października 2013 r.;
- nr 7496 - środki wpłynęły na konto osoby bezrobotnej w dniu 15 października 2013 r.; z tą też datą nastąpiła utrata statusu osoby bezrobotnej.

[Dowód: akta kontroli str. 221-223]

W kontrolowanych przypadkach rozliczenia kwot wydatkowanych środków od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie na poszczególne towary i usługi zostały złożone na drukach pn. „Rozliczenie poniesionych wydatków”. W rozliczeniach tych ujęte zostały zakupy dokonane od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie na poszczególne towary i usługi ujęte w szczegółowej specyfikacji, zawartej we wniosku. Wydatki dokumentowane były w sposób zgodny z art. 20-22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 330).

[Dowód: akta kontroli str. 238-249]

W kontrolowanej dokumentacji nie stwierdzono wydatków odbiegających od zawartych w szczegółowej specyfikacji.

W przypadkach, gdy w rozliczeniu przedkładano dowody zakupu sprzętu używanego,

sprzedający składał deklarację, iż w okresie ostatnich 7 lat sprzęt nie został zakupiony z pomocy krajowej lub wspólnotowej.

W umowach o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej każdorazowo określano termin wydatkowania otrzymanych środków. Termin ten był przez beneficjentów dotrzymywany.

Umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej zawierały zobowiązanie bezrobotnego do zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego podatku (§ 3 ust. 4 umowy z 2012 r. oraz umowy z 2013 r.), zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. od towarów i usług podatku naliczonego, dotyczącego zakupionych towarów i usług w terminach określonych w § 8 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia I i II.

W przedkładanym rozliczeniu wydatkowanej kwoty w ramach przyznanych środków wnioskodawcy składali oświadczenie dotyczące możliwości lub braku możliwości odzyskania równowartości podatku od towarów i usług. W kontrolowanych dokumentacjach i z beneficjentów pomocy dokonał zwrotu równowartości podatku na kwotę 3928 zł. Łącznie w okresie objętym kontrolą zwrotu równowartości podatku dokonały 3 osoby na kwotę 10.665 zł. Zwroty dotyczyły umów zawartych w 2013 r.

W myśl art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy oraz § 9 ust. 5 rozporządzeń I i II, beneficjent pomocy zobowiązany był do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy.

Kontrolujący ustalili, że w trakcie trwania umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej PUP przeprowadzał u beneficjentów wizyty, z których sporządzano sprawozdania. W trakcie wizyty monitorującej pracownicy PUP sprawdzali, czy działalność faktycznie jest prowadzona, czy przedmioty zostały zakupione zgodnie ze specyfikacją zakupów w umowie, czy zakupione przedmioty znajdują się w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej i są prawidłowo oznakowane oraz czy przedmioty zakupu są wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem.

[Dowód: akta kontroli str. 253]

Zgodnie z zapisem § 10 umów zawieranych w 2012 r. i § 11 umów z 2013 r. ostateczne rozliczenie umowy o dofinansowanie następowało po upływie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej po dostarczeniu zaświadczeń z urzędu skarbowego o okresie prowadzenia działalności gospodarczej, z zakładu ubezpieczeń społecznych o okresie podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz wydruków z CEiDG.

Kontrolującym przedstawiono dokumenty, z których wynika, że spośród 45 osób, które w 2012 r. otrzymały środki FP na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej,

17 prowadziło działalność po upływie 12 miesięcy, zatem efektywność zatrudnieniowa wyniosła 37,78%.

[Dowód: akta kontroli str. 41]

Mając na uwadze powyższe zalecam:

1. Rzetelne sporządzanie sprawozdań MPiPS-02 o przychodach i wydatkach FP.
2. Rzetelną weryfikację daty otrzymania środków przez beneficjentów, skutkującą wydawaniem decyzji o utracie statusu bezrobotnego zgodnie z art. 33 ust. 4 pkt 2 ustawy. Należy również dokonać weryfikacji wydanych decyzji administracyjnych i orzec o utracie przez beneficjentów statusu bezrobotnego z dniem następnym po dniu faktycznego otrzymania przez nich dofinansowania.

Zaleca się również podjęcie działań zmierzających do uzyskania od Starosty właściwego pod względem formalno-prawnym upoważnienia dla Dyrektora PUP do realizacji zadań wynikających z ustawy.

Pouczenie

Zgodnie z art. 113 ust. 1 – 5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zm.):

1. Wojewoda, w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 111, może przekazać jednostce kontrolowanej zalecenia, pouczenia oraz może zgłaszać uwagi i wnioski.
2. **Jednostka kontrolowana może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia.**
3. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
4. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.
5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.